

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

פרשת נשא — ברכת הילדים

בפרשת השבוע כתובה מצנת ברכת כוהנים: "וַיְבָרֶךְ ה' אֶל מִשְׁפַּח לְאָמֵר: דְּבַר אֵל אֶהְרֹן וְאֵל כָּנִיז לְאָמֵר: פֹּה תִבְרְכוּ אֶת כָּנִיז יִשְׂרָאֵל". מתוך כל עם ישראל בחר הקב"ה דווקא בכוהנים לברך את עם ישראל. ומדוע? למה לא מסר הקב"ה מצנה זו לגדולי ישראל בתורה ובמצוות?

על שאלה זו עונה רבי אהרן וולקין בהקדמה לספרו "מצח אהרן", על פי דברי הגמרא במסכת סוטה (לח:). את הכתוב בספר משלי (כב ט) "טוב עין הוא בְּכֹרֶךְ פִּי נֶמֶן מִלִּקְחוֹ לְדָל" דורשת שם הגמרא: "אל תקרא 'בְּכֹרֶךְ' אלא 'בְּכֹרֶךְ', ומכאן שנותנים לברך רק למי שהוא טוב עין, שרואה את הטוב בזולת ורוצה באמת באושרו ובהצלחתו של המבורך. לכן נבחר אהרן לברך את ישראל, כי על אהרן נאמר בפרקי אבות (א יב) שהיה אוהב את הבריות, וטוב עין ראוי לברכם. וגם הכוהנים בני אהרן נבחרו לברך את עם ישראל, כי הם יחפצו בלב שלם בהצלחתם ובטובתם של ישראל, כי חייהם ופרנסתם תלויים במתנות הכהונה שיקבלו מהם.

רבותינו במסכת כתובות (כד:): אומרים שיש איסור ל"זר", כלומר למי שאינו כוהן, לשאת כפיו ולברך ברכת כוהנים, ופירש שם רש"י שהאיסור נלמד מלשון הכתוב "פֹּה תִבְרְכוּ אֶת כָּנִיז יִשְׂרָאֵל" – דווקא אתם הכוהנים תברכו, ולא זרים. לפי ראשונים אחרים (כגון בעל ספר "האשכול"), מדובר באיסור מדברי חכמים. בין כך ובין כך קשה מאיסור זה על מנהג ישראל שכל אב מברך את ילדיו בברכת כוהנים בליל שבת, וכמה תירוצים נאמרו ליישב את המנהג:

רבי יואל סירקיש תירץ בפירושו "בית חדש", שלזר אסור לברך ברכת כוהנים דווקא בנשיאת כפיים, כלומר בהרמת שתי הידיים יחד, כמו שהכוהנים מברכים בנשיאת כפיים, אבל בלי נשיאת כפיים מותר לכל אחד לברך ברכת כוהנים.

בדומה לכך יש מוסרים בשם הגאון מווילנא שכאשר מברכים את הילדים בליל שבת יש להניח רק את יד ימין על ראש הילד ולא את שתי הידיים, כי רק לכוהנים מותר לברך בהנחת שתי ידיים (ראה סידור "אזור אליהו"). אבל רבי יעקב עמדין בסידורו חולק על כך וסובר שיש לאב לברך את ילדיו בהנחת שתי ידיו על ראשם, ושכך נהג אביו החכם צבי לברך אותו בהנחת שתי ידיו.

חילוק נוסף הוסיף רבי ישראל מאיר הכוהן, בעל "משנה ברורה", שכוהנים מברכים בנשיאת כפיים רק בתפילה, ולכן מי שמברך ברכת כוהנים שלא בתפילה, הוא מראה שאין כוונתו לקיים מצנת ברכת כוהנים, ולכן מותר גם לזרים לברך ("ביאור הלכה" סימן קכח סעיף א).

ארץ ישראל אמונה טהרת המשפחה בית המקדש פרשת שבוע תנ"ך

שי
לש"י

סי' קוראים

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

בשורת המהרי"ט (חלק א סימן קמט) כתוב שבזמן שבית המקדש היה קיים היו כוהנים מברכים בשם ה' המפורש, ואז היה אסור לזר לברך ברכת כוהנים; אבל אם מברכים בשם אדנות ולא בשם המפורש, כמו בזמן הזה, אין איסור לברך ברכת כוהנים גם לזר.

יהי רצון שנזכה לברך ולהתברך בכל הברכות הכתובות בתורה.